

หลักสูตรต่อเนื่อง

หลักสูตรอาชีพ การทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมาก จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

☐ กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ☒ กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมหรือหัตถกรรม☐ กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ ☐ กลุ่มอาชีพสร้างสรรค์ ☐ กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง

ความเป็นมาของหลักสูตร

สอดคล้องกับจุดเน้นการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

จุดเน้นการดำเนินงาน ด้านที่ ๓ ด้านการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ข้อที่ ๓.๓ “สกร. Learn to Earn” สร้างงาน สร้างรายได้ ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่เน้นการปฏิบัติและการฝึกทักษะอาชีพที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง โดยเน้นทักษะที่ตอบโจทย์ตลาดแรงงาน อาทิ ทักษะดิจิทัล ทักษะด้านเทคโนโลยี การเกษตรสมัยใหม่ และงานบริการ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและนำความรู้ไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้อย่างยั่งยืน และการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพตามแนวทางการดำเนินงาน สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา ประจำปี ๒๕๖๘ การจัดกิจกรรมฝึกอาชีพโดยสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีการพัฒนาหลักสูตรอาชีพตามความต้องการของผู้เรียนโดยให้มีการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Up Skill) หรือทบทวนทักษะ (Re Skill) ให้แก่ผู้เรียนและประชาชนทั่วไป เช่น ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างแอร์ การค้าขาย การเกษตร ฯลฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพจบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) ตามประกาศกรมส่งเสริมการเรียนรู้ “สกร. Learn to Earn” สร้างงาน สร้างรายได้ และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถนำไปประกอบอาชีพและเพิ่มรายได้ การต่อยอดอาชีพเดิมให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ การเพิ่มศักยภาพในการผลิต ส่งเสริมความรู้เรื่องบรรจภัณฑ์และการส่งเสริมการขายผ่านระบบออนไลน์ โดยให้อยู่ในกระบวนการจัดทำหลักสูตร ๕ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและบริการ ความคิดสร้างสรรค์ และอาชีพเฉพาะทางให้ครบกระบวนการจัดการเรียนการสอนในการส่งเสริมอาชีพเพื่อการมีงานทำและมีรายได้

จากการสำรวจความต้องการ ปรากฏว่า มีความต้องการฝึกอาชีพการทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมากเป็นอีกหนึ่งช่องทางการเพิ่มรายได้และอาชีพเสริมได้เป็นอย่างดี และยังสามารถนำมาเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริม เป็นงานที่มีอิสระ มีช่องทางการจำหน่ายที่หลากหลาย จึงเป็นอาชีพที่สนใจ สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดให้กับตนเอง สร้างรายได้ในชีวิตประจำวันได้

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จึงได้จัดทำหลักสูตรการทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมาก ซึ่งได้เรียนรู้วิธีการ ขั้นตอนและเทคนิคที่ถูกต้อง เพื่อส่งเสริมกลุ่มเป้าหมายให้ได้มีโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาด้านวิชาชีพ ตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ เพิ่มรายได้และลดรายจ่ายให้ตนเอง

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

๒. มุ่งพัฒนาค้นหาไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั้งถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

๓. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

๔. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพ ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางในการมีอาชีพใหม่ (New skill)
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมาก
๓. เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปพัฒนาตนเอง สามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่ายให้กับตนเองได้

เป้าหมาย

- ประชาชนกลุ่มวัยแรงงานที่ต้องการมีอาชีพใหม่ (New skill)
- ประชาชนผู้ไม่มีอาชีพ

ระยะเวลา

หลักสูตรการพัฒนาอาชีพ (รูปแบบกลุ่มสนใจ ไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมง) ใช้เวลาเรียนทั้งหมด ๑๐ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๓.๓๐ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๖.๓๐ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรการทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมาก

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพในการทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมาก	๑.๑ บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมาก ๑.๒ บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมาก ๑.๓ บอกและหาแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพการทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมาก ๑.๔ สามารถบอกทิศทางทางการประกอบอาชีพพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมาก	๑. ความรู้เกี่ยวกับช่องทางการประกอบอาชีพ ๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๒.๑ การวิเคราะห์ตนเอง ๒.๒ การวิเคราะห์ตลาด ๒.๓ การลงทุน/แหล่ง เงินทุน	๑.วิทยากรบรรยาย ๒. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ๓. อภิปรายร่วมกัน	๒ ชั่วโมง	-
๒	ทักษะประกอบอาชีพการทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมาก	๑. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมาก ๒. สามารถทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมาก	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์ ๑. ผ้าค้อม หน้ากว้าง ๖๐ นิ้ว ๒. ผลหมากแห้ง ๓. ปูนแดง ๔. เกลือเม็ด ๕. ริบบิ้นสำเร็จ ๖. เชือกร้อยมาลัย	๑. วิทยากรบรรยาย อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมากและเทคนิคการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์	๓๐ นาที	

			- ความรู้พื้นฐานและเทคนิคการย้อมผ้าจากลูกหมาก - ปฏิบัติลงมือการย้อมผ้าจากลูกหมาก ขั้นตอนการย้อมผ้าจากลูกหมาก ๑. นำหม้อตั้งไฟต้มน้ำสำหรับทำสี ใช้หมาก ๑ กิโลกรัมต่อน้ำ ๑๐ ลิตร เมื่อน้ำเดือดแล้วใส่หมากแห้งต้มประมาณ ๑.๓๐ ชั่วโมง ๒. ครบ ๑.๓๐ ชั่วโมง ใช้ผ้าขาวบางกรองเนื้อหมากออกจากน้ำ นำน้ำสีที่กรองได้ตั้งไฟต่ออีก ครึ่งชั่วโมง ๓. จากนั้นนำผ้าที่เตรียมไว้มามัดตามที่เราต้องการให้เรียบร้อยแล้ว นำผ้าที่เตรียมไว้มาล้างน้ำ ๑ ครั้ง แล้วค่อยนำผ้ามาลงย้อมในสีที่ตั้งไฟไว้ ๔. นำเกลือเม็ดปริมาณ ๒๐๐ กรัม มาใส่ลงในผ้าที่กำลังย้อม เพื่อให้สีติดดียิ่งขึ้น ๕. จากนั้นคอยพลิกผ้าไปมาเพื่อป้องกันการติดของผ้ากับหม้อต้ม และเพื่อให้สีที่กำลังย้อมติดเท่าๆกัน ของผ้า ใช้เวลาในการย้อม ๑.๓๐ ชั่วโมง ๖. เมื่อครบเวลาแล้วนำผ้าขึ้นมาล้างน้ำสะอาด ๑ ครั้ง แล้วแกะส่วนที่มัดไว้ออก และนำผ้าไปตาก ส่วนตรงไหนที่ต้องการให้สีเข้มขึ้นให้นำไปชุบน้ำปูนใสที่เตรียมไว้ทิ้งไว้ประมาณ ๓๐ นาที แล้วนำผ้าไปตาก ๗. เมื่อผ้าตากแห้งแล้วนำมารีดให้เรียบก่อนนำไปทำพวงมาลัย ขั้นตอนการทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมาก ๑. กลางผ้าย้อมหมากออกให้สุดตามความยาวของผ้าจากนั้นพับสลับไปสลับมา(เหมือนการใช้กระดาษพับเป็นพัดโดยขนาดแล้วแต่ความชอบว่าอยากได้พวงมาลัยกว้างแคบเท่าใด) ๒. จากนั้นนำคลิปหนีบมาหนีบผ้าเอาไว้ให้เป็นทรงจากนั้นก็พับสลับกับการหนีบไปจนสุดความยาวผ้าพับหนีบไปจนผ้าหมดอาจเห็นว่าชายผ้าย้อมหมากอาจไม่เท่ากันให้แก้ด้วยกันพับเก็บเข้ามด้านใน ๓. เมื่อพับผ้าย้อมหมากเสร็จแล้วจะได้ในลักษณะเป็นเส้นให้พับครึ่งแล้ว	๑. วิทยากรบรรยายและสาธิต ๒. ผู้เรียนปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ วิทยากรตอบข้อสงสัยระหว่างการเรียนการสอน	๓๐ นาที	๖.๓๐ ชั่วโมง
--	--	--	---	---	---------	--------------

			ใช้เชือกโดยวัดจากความยาวของผ้าขาวม้าให้เกินออกมา ๑ คืบ ๔ แล้วใช้เชือกมัดผ้าไปที่ละช่อง จนกว่าจะได้ความยาวที่ต้องการ และกระยะปลายผ้าเหลือไว้เป็นชายพวงมาลัย ๕ คูผ้าที่เราทำเป็นช่องเสร็จแล้ว ข้างไหนสวยให้เอาข้างนั้นขึ้นแล้วประกบกันโดยผู้ชายมาลัยให้เท่ากัน แล้วใช้เชือกที่เหลือมัดทั้งสองข้างไว้ด้วยกันหากเชือกยาวให้ตัดออก ๖ จากนั้นตกแต่งด้วยริบบิ้นให้สวยงามอาจจะนำไปใส่ถุงหรือกางออกเพื่อนำวางขายได้นอกจากนั้นอาจนำไปผสมผสานกับการทำพวงหรีด จัดกระเช้าก็ได้เช่นกัน			
๓.	การจัดการและการจำหน่าย	- แสวงหาเทคนิคการจัดการและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และการมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ	- การจัดการและการจำหน่าย - คุณธรรมในการประกอบอาชีพ - ส่งเสริมการตลาดและช่องทางการจัดจำหน่าย	- วิชยากรบรรยายเทคนิคการทำเพื่อให้เกิดเอกลักษณ์และเป็นที่สนใจของผู้ซื้อจำนวนมากขึ้นรวมถึงสอดแทรกคุณธรรมในการประกอบอาชีพ	๓๐ นาที	
					๓.๓๐ ชั่วโมง	๖.๓๐ ชั่วโมง

สื่อการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อบุคคล ใบความรู้ ชิ้นงานที่ทำสำเร็จแล้ว

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานจาก แบบ กศ.ตน ๗ (๒)

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานการประเมินตาม แบบ กศ.ตน ๗ (๒)

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยากร นางสาวนพวรรณ เรืองฤทธิ์

หลักสูตร ทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมาก จำนวน ๑๐ ชั่วโมง เรียนวันละ ๕ ชั่วโมง

ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เวลาเรียน ๐๙.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.

สถานที่จัดการเรียน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลบางดินเปิด หมู่ที่ ๘ ตำบลบางดินเปิด อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ว/ด/ป	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
๑๒ - ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘	๐๙.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.	- วิทยากรบรรยาย - ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนา แลกเปลี่ยน ข้อมูลความคิดเห็น - อภิปรายร่วมกัน - วิทยากรบรรยายอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำพวงมาลัยจากผ้าย้อมหมากและเทคนิคการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ - วิทยากรบรรยายและสาธิต - ผู้เรียนปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ วิทยากรตอบข้อสงสัย ระหว่างการเรียนรู้การสอน - วิทยากรบรรยายเทคนิคการทำเพื่อให้เกิดเอกลักษณ์และเป็นที่สนใจของผู้ซื้อมากขึ้นรวมถึงสอดแทรกคุณธรรมในการประกอบอาชีพ	เรียนวันละ ๕ ชม.

ลงชื่อ.....*นพวรรณ เรืองฤทธิ์*.....วิทยากร

(นางสาวนพวรรณ เรืองฤทธิ์)

วันที่.....๓...../.....กุมภาพันธ์...../.....๒๕๖๘.....